

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут

Кафедра містобудування

СИЛАБУС

освітнього компонента – **ВК10**

Навчальна дисципліна – **Передпроектний містобудівний аналіз в архітектурі**

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Архітектура та містобудування»	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	графічна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі:

Савицька Ольга Степанівна, к. арх, доц., професор кафедри містобудування,
olgasavgrad@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ** з МЕТОДАМИ АНАЛІЗУ ПЕРЕДПРОЕКТНОЇ СИТУАЦІЇ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА, МЕТОДАМИ ІННОВАЦІЙНОГО АРХІТЕКТУРНО- МІСТОБУДІВНОГО ПРОЕКТУВАННЯ, з ТЕОРЕТИЧНИМИ ОСНОВАМИ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ВИВЧЕННЯМ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ МІСТА.

Наприклад: Вміння розробляти архітектурні проекти спираючись на результати містобудівних передпроектних досліджень в об'єктах архітектурного проектування

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: архітектурне проектування, основи містобудування, історія архітектури та містобудування, ландшафтна архітектура, інженерний благоустрій території і транспорт.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- основи типологічного аналізу містобудівних об'єктів на стадії передпроектного аналізу;
- вимоги державних будівельних норм до проектування містобудівних об'єктів різних типів;
- значення ієрархічної типології та класифікацій містобудівних об'єктів для прийняття проектних рішень.

володіти:

- методикою містобудівного аналізу;
- навичками з планування заходів, пов'язаних з проектуванням об'єктів ландшафтної архітектури.

вміти:

- розрізняти різні типи містобудівних об'єктів за ознаками ієрархічної підпорядкованості;
- визначати основні функціональні, планувальні та композиційні характеристики містобудівних об'єктів різних типів на стадії передпроектного аналізу;
- формувати класифікації містобудівних об'єктів за функціональними, планувальними та композиційними ознаками в ході аналізу їх прототипів.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1.1	Тема 1 Вступ. Містобудування як мистецтво та як галузь народного господарства	2	-	5
1.2	Тема 2 Об'єкти теорії містобудування та її специфіка Основні поняття	2	4	5
1.3	Тема 3 Сучасні проблеми історії та теорії містобудування. Місто як феномен штучної просторової організації середовища життєдіяльності людини.	2	2	5
1.4	Тема 4 Методологічний апарат вивчення міста. Основні методи містобудівного дослідження.	2	2	5
1.5	Тема 5 Форми розселення. Первісні форми розселення. Планувальні системи міст.	2	4	5
1.6	Тема 6 Функціонально-територіальна структура міста.	2	4	5
1.7	Тема 7 Сучасні методи містобудівного аналізу. Соціально-економічні засади архітектурно містобудівного дослідження. Соціологія міського простору	2	4	5
1.8	Тема 8 Типологічний аналіз містобудівних об'єктів. Функціональний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів.	2	4	5
1.9	Тема 9 Аналіз художньої структури архітектурно-містобудівних об'єктів. Теорія естетичного сприйняття	2	4	6

	містобудівного середовища.			
1.10	Тема 10 Місто та природне оточення. Структура озелених територій	2	2	6
1.11	Тема 11 Екологічний аналіз. Екологічні завдання формування та вдосконалення міського середовища. Сучасні стратегічні підходи у архітектурі та містобудуванні. Інноваційні інструменти.	2	2	6
1.12	Тема 12 Реновація архітектурно містобудівних об'єктів.	2	-	6
	Всього	24	32	64

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Передпроектний містобудівний аналіз в архітектурі» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Графічна робота	1	30	60
Контроль знань:			
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1	30	40
Разом		60	100

Графічну роботу передбачено з теми «Містобудівний аналіз об'єкту проектування».

Студенту потрібно: розробити проект містобудівного аналізу обраного об'єкту проектування.

Робота складається з графічної частини, що включає в себе креслення аналітичних містобудівних схем та опорного плану. Робота виконується у вигляді альбому робіт на форматі А-3.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Перелік питань до заліку з навчальної дисципліни «Містобудівний аналіз об'єкту проектування»:

1. Містобудівне дослідження та його специфіка. Основні розділи містобудівного дослідження.
2. Вимоги до вибору теми дослідження. Обґрунтування актуальності дослідження.
3. Методи комплексного дослідження у містобудуванні. Загальні засади комплексного дослідження.
4. Робота із джерелами. Методи історіографічного дослідження. Бібліотеки, електронні каталоги та методика роботи з ними. Структура бібліографії. Бібліографічне посилання.
5. Етапи реалізації та оформлення результатів містобудівного дослідження.

6. Типологічний аналіз архітектурно містобудівних об'єктів. Матеріально-просторові, культурні, ціннісні та інші аспекти типології..

7. Функціональний аналіз архітектурно містобудівних об'єктів.

8. Коротка характеристика окремих дисциплін: екології, економіки, соціології, топоніміки, етнографії, археології, землеустрою та ін. стосовно архітектурі та містобудування.

9. Композиційний аналіз містобудівних об'єктів. Сутність архітектурно-просторової композиції та її елементи у містобудуванні. Основні властивості композиції містобудівних об'єктів: симетричність/асиметричність, регулярність, контрастність, співмасштабність.

10. Поняття середовищного контексту. Контекст та особливості сприйняття навколишнього світу. Типи контексту у дослідженні архітектурного та містобудівного об'єкта. Формально-стилістичний, історичний, літературний, типологічний, містобудівний, територіальний чи географічний контекст.

11. Геометричні та структурно-топологічні умови просторового формоутворення архітектурних та містобудівних об'єктів.

12. Аналіз художньої структури містобудівних об'єктів.

13. Методологічні проблеми реконструкції забудови та освоєння нових територій, що склалася.

14. Натурне обстеження. Цілі та завдання натурального обстеження. Натурний, формально-стилістичний, містобудівний, структурно-композиційний, порівняльний метод аналізу об'єкта.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
2. Белоконь Ю. Н. «Территориальное планирование в Украине: европейские принципы и национальный опыт», Киев, Логос, 2009.
3. Вершинин В. И. Эволюция архитектуры промышленных сооружений. – Одесса, Астропринт, 2006.
4. Глазырин В.Л., Присяжнюк М.І. Учеб.пособие. Містобудівні основи реновації приморських територій. – Одесса, Астропринт, 2015. г. 245с.
5. Гнесь І. П. Багатоквартирне житло: тенденції еволюції. Монографія. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 652 с.
6. Дідик В. В., Максим'юк Т. М. Естетика та композиція ландшафту. Проектування ландшафтних об'єктів: композиція та естетичні засади. Навчальний посібник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 244 с
7. Ежов В.И., Ежов С.В., Ежов Д.В. Архитектура общественных зданий и комплексов.- Киев: 2006.
8. Заварихин, С. П. Архитектура: композиция и форма : учебник для вузов —Юрайт, 2019. 186 с.
9. Ковальський Л.М. Архітектурне проектування висотних будинків: навчальний посібник / Л.М.Ковальський, Г.В.Кузьміна, Г.Л.Ковальська; за загальн. ред. Л.М.Ковальського.- Запоріжжя: Привозпринт, 2012. 123 с.
10. Колін Еллард . Среда обитания. Как архитектура влияет на наше поведение и самочувствие. - Альпіна Паблішер 2018 р. 288 с.
11. Лінда С. М., Моркляник О. І. Типологія громадських будівель і споруд, Підручник. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 348 с.
12. Петришин Г. П., Посацький Б. С, Криворучко Ю. І. та ін. Містобудівне проектування. Частина I: Місто як об'єкт проектування Навчальний посібник - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. 328 с.

13. Петришин Г. П., Посацький Б. С., Криворучко Ю. І. та ін. Містобудівне проектування. Частина II: Проектування структурних елементів міста
14. Навчальний посібник - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 288 с.
15. Петришин Г. П. та ін. Історичні архітектурно-містобудівні комплекси: наукові методи дослідження. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2006. 212 с.
16. Посацький Б. С., Король Є. І., Кознарьська Г. Є. Архітектурний образ міста. Навчальний посібник. - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 140 с.
17. Репин Ю. Пространственный город. Теория и практика. - Феникс 2009 г. 270 с
18. Саркисов С. К. Инновации в архитектуре.. - Либроком. 2012г.. 342 с.
19. Солодилова Л.А., Трухачева Г.А. Многофункциональный жилой комплекс: Учебное пособие/ под общ.ред. Л.А.Солодиловой; - М.: Издательство Ассоциации строительных вузов, 2009. – 152 с.
20. Смирнова О. В. Типологические основы формирования инновационных зданий в городской среде: монография. - Харьков. нац. ун-т гор. хоз-ва им. А. Н. Бекетова. – Харьков : ХНУГХ им. А. Н. Бекетова, 2018. 189 с.
21. Тимофієнко В.К. Історія української архітектури - Техніка, 2003.
22. Хилари Френч. История архитектуры.- Астрель. АСТ. 2003 г. 144 с.
23. Чень Л. Я. Основи наукових досліджень у реставрації пам'яток архітектури. Навчальний посібник. Друге видання, виправлене і доповнене. - Львів : Львівської політехніки, 2016. 152 с.
24. Черкес Б. С., Лінда С. М. Архітектура сучасності: остання третина XX – початок XXI століть. Навчальний посібник. Друге видання. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 384 с.
25. Шуази О. История и теория архитектуры. - Эксмо. 2012г. с. 704

Допоміжні джерела інформації

1. Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
2. Закон Украины Об охране культурного наследия № 1805-III, 08.06.2000. Приказ № 7 от 22.03.2004 г. Государственной службы охраны культурного наследия «Порядок разработки историко-градостроительного обоснования».
3. Осиченко Г.О. Методичні основи реконструкції композиційних структур історичних міст (на прикладі міст Центральної України). дис.канд.арх.: 18.00.01/ Осиченко Галина Олексіївна. - Харків, 2006.- 280с.